

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ТА СОЦІАЛЬНИХ
КОМУНІКАЦІЙ

**БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА,
БІБЛІОГРАФІСТИКА, БІБЛІОТЕРАПІЯ
В ОСВІТІ:
теорія і практика**

Збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції

Мукачево
(14-15 квітня 2022 року)

УДК 159.9:028.02:37:02:929:37:021(043.2)

Б59

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(Протокол № 4 від 18.04.2022 р.)

Відповідальний за випуск – к. філол. н., доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Прокопович Л.С.

Головний редактор:

Щербан Т. Д. – доктор психологічних наук, професор, ректор МДУ.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Моргун А. В. – декан гуманітарного факультету, кандидат філологічних наук, доцент
Прокопович Л. С. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій

Мовчан К. М. – директор Наукової бібліотеки МДУ, старший викладач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій

Веремчук О. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій

Курило О. Й. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій

Попович Н.Ф. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій

Б59

Бібліопсихологія, бібліопедагогіка, бібліографістика, бібліотерапія в освіті: теорія і практика: збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 14-15 квітня 2022 р. Мукачево / ред. кол.: Т. Д. Щербан (гол. ред.) та ін. – Мукачево: МДУ, 2022. – 80 с.

©Мукачівський державний університет, 2022

БІБЛІОТЕКИ УНІВЕРСИТЕТІВ – ВІДКРИТИЙ ПРОСТІР ДЛЯ СПІЛКУВАННЯ

Інформатизація суспільства відкрила перед бібліотеками великі можливості та поставила бібліотечних працівників перед низкою проблем щодо надання новітніх послуг користувачу.

Головне завдання сучасних університетських бібліотек – стати відкритим простором для освіти, спілкування і дозвілля, щоб кожен користувач відчув себе учасником живого і творчого процесу [1, с. 27]. В даних умовах бібліотека повинна по-новому організовувати свій простір, виробляти інші ціннісні уявлення, активізувати різноманітні засоби комунікації і організовувати всі види діяльності таким чином, щоб подолати бар'єри комунікації з читачем та залучення його до взаємодії, кожен відвідувач повинен відчувати себе учасником живого творчого процесу. В університетській бібліотеці необхідно створити такі умови, щоб традиційний і віддалений користувач мав змогу спілкуватися з фахівцем бібліотеки, вільно використовувати ресурси бібліотеки, в бібліотеці панувала атмосфера неформального спілкування, збільшився ступінь довіри у взаємовідносинах між бібліотекарем і користувачем. Для реалізації поставлених завдань бібліотекарі змінюють, вдосконалюють існуючі форми спілкування з читачем: індивідуальні консультації, групові, масові заходи, екскурсії (традиційні і віртуальні) організація віталень, клубів за інтересами, беніфісів читачів, конкурсів, відеоконференцій. Всі ці форми роботи дозволяють бібліотекарям налагодити вільне, невимушене спілкування з користувачем, дізнатися про його інтереси, запити, побажання.

В університетських бібліотеках користувачами бібліотеки є молодь, яка прагне нового, комфортного. Зважаючи на свого сучасного користувача, вивчивши їх запити, майже всі університетські бібліотеки трансформувались з традиційних книгозбірень в сучасні інформаційні центри, що дозволило створення і розповсюдження власних інформаційних продуктів і онлайн-послуг. Особливо актуальними ці послуги стали під час пандемії та війни коли користувач не має змоги відвідати бібліотеку а використовує її ресурси дистанційно. В науковій бібліотеці Мукачівського державного університету на веб-сторінці бібліотеки розміщено інституційний репозитарій повнотекстових документів, електронний читальний зал, сторінки: «електронний каталог», «академічна доброчесність», «на допомогу користувачу», «віртуальні виставки», «цифрова бібліотека», «профілі науковців», «наукові видання». Всі ці послуги надають вільний доступ до повнотекстових документів, перегляд найбільш змістових виставок, які проходили в бібліотеці, дають відповіді на багато питань, які виникають у здобувачів під час підготовки до занять чи написанні наукової роботи. Більш ефективному спілкуванню з віддаленим користувачем слугують онлайн-послуги, з допомогою яких читач може

«спілкуватися» з фахівцем бібліотеки, отримати необхідний повнотекстовий документ та ін.

Отже, сучасна університетська бібліотека – це адаптована багатофункціональна, відкрита для користувача інституція яка ефективно працює в сучасних умовах, вчасно реагує на виклики часу, створюючи комфортні умови, атмосферу неформального спілкування для читачів.

Список використаних джерел

1. Лупіка Л. Сучасні бібліотеки – відкритий простір для освіти, спілкування і дозвілля / Л. Лупіка // Бібліотечний форум України. – 2015. – № 2(48). – С. 27.

УДК 028.8:615.85:001.2(043.2)

КОЗЛІК Р. М., КУРИЛО О. Й
Мукачівський державний університет

БІБЛІОТЕРАПІЯ: ПОНЯТТЯ, ЗАВДАННЯ, ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ГАЛУЗЯМИ

Композитор О. Скрибін у свій час стверджував, що музика жива думкою. Те ж саме можна сказати й про літературу: її основа - думка, наділена найбільш виразною і дієвою словесною формою. Сучасна людина відчуває надзвичайно високі психологічні та інформаційні навантаження, пов'язані з несприятливим впливом навколишнього середовища, постійно зростаючими темпами виробництва, обсягом інформації, що лавиноподібно збільшується. Саме життя підказало необхідність здійснення нової функції – бібліотерапевтичної, і саме бібліотеки мають надавати кожному ці «ліки для душі».

Бібліотерапія – це комплексна наукова дисципліна, що вивчає закономірності смислового та емоційного сприйняття текстів і розробляє методи психологічної корекції особистості за допомогою читання (або прослуховування) спеціально підібраних текстів із книжок та інших носіїв інформації [1, с. 25]. Це перспективний напрям діяльності бібліотек, що займається вивченням впливу спеціально підібраної літератури на стан здоров'я хворої людини.

Як міждисциплінарна галузь наукового знання бібліотерапія використовує досягнення бібліотекознавства та книгознавства (особливо соціології бібліотечної справи, бібліотечної психології, психології читання), літературознавства (історії літератури й літературної критики), педагогіки, психології і медицини (переважно психіатрії та психотерапії) тощо. Як порівняно молода наука бібліотерапія вирізняється недостатньою систематизованістю й термінологічною нечіткістю.

Вона бере свій початок із сивої давнини. Раніше в церковних бібліотеках зберігалися видання релігійного змісту, прочитавши які, люди заспокоювались і знаходили вихід зі складних життєвих ситуацій. В епоху Відродження книги стали більш доступними широкому колу читачів, і лікарі почали використовувати їх із лікувальною метою. Так, один лікар з Англії у XVII

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>